

ZURNAL 23

UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI ROČNÍK 20

• 15. dubna 2011

V čísle:

Majáles UP bude letos v retro stylu • Fotosoutěž „Kolo ve městě“ zná své vítěze • Projekt E-Bezpečí a vzdělávání Policie ČR • Z jednání Akademického senátu • Velikonoce v Guatemale • Odpovědnost státu za škodu výzkumné organizaci • Rekreatologie v praxi

• **Divadelní improvizací na zvolená témata zahájily 25. března soubory Pardubičtí paletáci a olomoucké O.Li.V.Y. VIII. Celostátní konferenci České asociace studentů psychologie, o. s. – letos na téma Za hranicemi dobra aneb Psychologie zločinu. Setkání, jehož cílem bylo osvětlit problematiku kriminality a jejich dopadů v moderní společnosti, proběhlo za účasti předních odborníků ČR a SR z oblasti psychologie, práva, medicíny a vězeňské správy.** -red-, foto -mo- ▶

Do Olomouce se sjeli rektoři českých vysokých škol

Univerzita Palackého hostila 7. dubna 110. Plénium České konference rektorů, které se na svém zasedání sešlo v Uměleckém centru UP. K řadě projednávaných témat patřily zejména aktuální problematika financování vysokých škol a koncepční otázky budoucnosti terciárního vzdělávání.

Plénium ČRK potvrdilo nesouhlasné stanovisko svého předsednictva k návrhu výdajů státního rozpočtu na vědu a výzkum pro rok 2012, přijatý Radou pro výzkum, vývoj a inovace (viz také Žurnál č. 19). Rektoři odmítají především strukturu, podle které je institucionální podpora rozdělována ve vztahu k dokončovaným výzkumným záměrům. Zvolený model vede podle nich k tomu, že vysoké školy, které uspěly se svými výzkumnými záměry, budou významně kráceny. A to v té oblasti, na niž mají nárok na základě svých výsledků. „Dopad na většinu

vysokých škol, které mají výzkumné záměry, by byl v řádu stovek milionů,” upozornil předseda ČRK prof. Petr Fiala. „Kdyby např. Masarykova univerzita dostala v roce 2012 15 milionů na dobihající výzkumné záměry, přišla by zároveň o 120 milionů, na které by měla nárok, kdyby výzkumné záměry neměla. Takto absurdní výsledek by se dostavil, kdyby byla vládou přijata varianta navržená

Dokončení na str. 8

ZURNAL
JUBILEJNÍ 20. ROČNÍK
ČTĚTE • PIŠTE • KOMUNIKUJTE

Odstartovala výstavba Centra regionu Haná a Regionálního centra pokročilých materiálů

V univerzitním areálu v ulici Šlechtitelů v Olomouci-Holici byl v pátek 8. dubna za účasti ředitelů obou center, zástupců univerzity, města a kraje slavnostně položen základní kámen Centra regionu Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum (C. R. Haná) a Regionálního centra pokročilých technologií a materiálů (RCPTM) při Univerzitě Palackého v Olomouci.

Slavnostní událost zahájila série krátkých vystoupení řečníků. Jako první promluvil prorektor UP pro regionální rozvoj prof. Lubomír Dvořák. „Místo, kam se před dvaceti lety začala stěhovat Přírodovědecká fakulta, se razantně změnilo. Změny i nadále pokračují: v dohledné době zde vyrostou dvě významná vědecko-výzkumná centra. Rád bych vyzvedl úsilí všech, kteří jsou do projektu zapojeni. Můžeme být právem hrdí na fakt, že se do dvou let provoz v těchto centrech rozjede na sto procent. Uplatnění zde najdou špičkoví pracovníci nejen z České republiky, ale z celé Evropy,” uvedl prof. Dvořák (na snímku uprostřed). Úspěch oběma centrům popřál také primátor města Martin Novotný, europoslanec Ing. Jan Březina nebo ředitel center prof. Radek Zbořil a prof. Ivo Frébort.

Nanotechnologický a optický výzkum v Olomouci nabírá na obrátkách

Centrum zaměřené na intenzivní transfer výsledků do praxe a aplikovaný výzkum v oblastech nanotechnologií, chemie a optiky (RCPTM) je budováno s podporou EU v rámci operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace. Projekt zahájený před půl rokem tak vstupuje do své další fáze.

Nová budova RCPTM poskytne téměř 2 800 m² pracovních výzkumníků a zejména pro nové laboratorní prostory, kde bude po dokončení stavby v roce 2013 postupně uvedena do provozu většina nové přístrojové infrastruktury RCPTM. Mezi nejvýznamnější přístroje bude patřit např. transmisní elektronový mikroskop s vysokým rozlišením s možností práce za nízkých teplot, který umožní studium velikosti, morfologie a struktury biomakromolekul i nanomateriálů na atomární úrovni, nebo zařízení pro měření fyzikálních vlastností materiálu při velmi nízkých teplotách a v extrémně silných magnetických polích.

Vědecké týmy RCPTM úspěšně navazují na své dlouholeté aktivity v oblastech výzkumu vlastností a aplikací

nanomateriálů a tenkých vrstev a souvisejících syntetických a analytických technologií. Vyvinuté metody a materiály nacházejí své komerční využití například při čištění kontaminovaných vod, v medicínských a farmaceutických aplikacích, ale přispívají také k řešení velkých mezinárodních vědeckých projektů. Mimo to centrum disponuje zcela unikátním přístrojovým zázemím pro materiálový, chemický a optický výzkum, které využívá zejména při řešení mezinárodních projektů, ale i v rámci kontrahovaného výzkumu s partnery z komerční sféry.

V průběhu šesti měsíců od zahájení činnosti získalo RCPTM téměř 160 mil. Kč v cca 20 dílčích grantových projektech na léta 2011–2014. Značná část takto získaných grantových prostředků bude použita na dobudování kvalitních vědeckých týmů. Centrum vypisuje řadu výběrových řízení na nové pozice zejména pro mladé pracovníky. Do činnosti RCPTM se od května letošního roku dlouhodobě zapojí špičkoví zahraniční vědci z USA, Recka, Švýcarska nebo

Dokončení na str. 7

Majáles Univerzity Palackého: letos v retro stylu

Areál Tereziánské zbrojnice se na začátku května vrátí zpět do minulosti. V areálu univerzity ožijí postavy, rekvizity a hry, které mají mnozí studenti ve svých vzpomínkách na dětství. Nejen posluchači univerzity si tak majálesem připomenou dobu mládí svých rodičů, kdy se chodilo tancovat na čaj o páté, poslouchaly se zakázané kapely, cvičilo na spartakiádě a Karel Gott získal svého prvního slavíka. Majáles UP proběhne v pondělí 2. května.

Květnový návrat do minulosti

I letos se studenti druhé nejstarší univerzity rozhodli oslavit jaro, mládí a akademickou nezávislost svým studentským majálesem. Společným jmenovatelem akce má být retro styl. Retro téma se bude prolínat nejen průvodem masek, ale i atmosférou celé akce. Program obohatí nejrůznější soutěže, které návštěvníky vrátí zpět v čase. Zaskáká

si tak gumu nebo panáka, budou hrát kuličky a čěčka nebo skládat nebe-pekloráj. Přijíjí si tematickými drinky, dočkají se retro módní přehlídky a za bony budou moci soutěžit o hodnotné ceny. „V letošním roce jsme zvolili pro Majáles sjednocující téma, neboť retro samo o sobě bude velkou a širokou inspirací nejen pro studenty do průvodu masek,“ uvedla Kateřina Fišarová, PR managerka projektu.

Program začne 2. května od 14 hodin korunovací krále Majálesu UP a průvodem studentů v retro maskách doprovázeným divadelní performancí a bubeníky. „Koronovace krále proběhne opět na Horním náměstí, odkud vyrazí majálesový průvod směrem ke Zbrojnici, která se stane středem májových oslav. Majáles zasáhne ale také Umělecké centrum UP, kino Metropol, olomoucké kluby či areál Filozofické fakulty,“ řekla Fišarová. Majáles nabídne jak hudební kapely, divadelní představení a filmové projekce, tak i výstavy, workshopy nebo soutěže. Hudebně majáles doprovodí kapely Čankišou, The Prague Conspiracy, Navigators, Egnoise či domácí No Distance Paradise. „Divadelní představení a performance proběhnou v šapitó na parkánu Konviktu. Návštěvníci se tam mohou těšit na představení Svět podle Fagi hradeckého souboru Divadlo DNO či na populární improvizaci a soutěž ve slam poetry,“ nastínila program v Uměleckém centru UP Fišarová. Majáles bude probíhat také na dalších místech, například v Music Clubu 15 minut, U-klubu a v Arktic Music Clubu.

Studentské organizace i neziskovky

Přípravy Majálesu UP svedly dohromady desítky studentů napříč fakultami a obory. „Studentské organizace a studenti univerzity se rozhodli i v roce 2011 pokračovat v pořádání majálesu naplňujícího motto „studenti studentům“. Chceme však podporovat nejen studentské aktivity, ale také principy občanské společnosti. Nově se tak budou na majálesu prezentovat i neziskové organizace jako Hnutí Duha nebo ARPOK,“ dodal Ondřej Martínek z oddělení komunikace UP. Myslenku Majálesu podpořil i loňský král Majálesu UP, fotograf Jindřich Štreit: „Majáles je pro mne velkou radostí, oceňuji nejvíce to, že se mohou lidé setkat, radovat a uvolnit. Velmi se mi líbí, že tento svátek pořádají sami studenti, protože ti vědí nejlépe, jaký majáles udělat.“

Majáles UP 2011 se koná pod záštitou rektora UP a primátora města Olomouce. Univerzita a město podpořily Majáles UP také finančně.

(Více informací: www.majales.upol.cz a Facebook.)

-kf-, foto archiv Majálesu UP 2010

Fotosoutěž na téma „Kolo ve městě“ zná své vítěze

V nové minigalerii Chodba na Katedře rekreologie FTK UP se při příležitosti Dne vzdělanosti 7. dubna uskutečnila vernisáž výstavy fotosoutěže Tělo, pohyb, emoce s tématem „Kolo ve městě“ spojená se slavnostním předáním cen. Vítězi druhého ročníku fotosoutěže se stali Petr Fait, Martin Zýka a Eva Šnevajsová. Slavnostního zahájení výstavy se zúčastnili jak zástupci vedení Fakulty tělesné kultury, tak hosté z Centra dopravního výzkumu a sponzoři akce.

„Univerzita Palackého se touto soutěží snaží upozornit na existenci celospolečenského problému – transport ve městě. Především fotosoutěží a výstavou se tak zábavnou a soutěživou formou snaží problematiku popularizovat tak, aby ji lidé začali vnímat zřetelněji,“ řekl organizátor soutěže Tomáš Nohejl, student Rekreologie – managementu volného času a rekreace FTK UP. „Při této příležitosti jsme se navíc rozhodli, že pozvedneme i chodbu třetího patra budovy, v níž se nachází Katedra rekreologie. Uvědomili jsme si totiž, že i tato chodba není jen tzv. logistickým centrem katedry, ale že je místem, kde se – především studenti – potkávají. Je na tom podobně jako místo pro cyklopravu. Ulice totiž také nejsou uzavřeným prostorem, ale místem, kde se lidé potkávají,“ dodal Tomáš Nohejl s tím, že se v nové minigalerii Chodba plánují pravidelně instalace výstav, ať už děl absolventů či studentů UP.

Cílem fotosoutěže Tělo, pohyb, emoce – letos tematicky věnované cyklistice ve městě – je spolubudovat zdravé a moderní pojetí aktivního městského transportu. I tato soutěž by tedy měla přispět k pomyslné cestě, která povede k náhradě automobilové dopravy, již nahradí propojení dopravy na krátké vzdálenosti s aktivním pohybem. Dojíždění do práce nebo do školy je totiž ideální příležitostí pro aktivní činnost, hlavně pro svoji nutnou pravidelnost.

1. místo – Petr Fait (Brno): Zaujetí

2. místo – Martin Zýka (student PířF): Pojďte, uděláme kolo...

3. místo – Ing. Eva Šnevajsová (CMTF): Nejlepší městská doprava

Vytváří zdravé návyky a pomáhá redukovat množství onemocnění, související nadváhou a absencí pohybu. Svoboda, intelektuální odpočinek, prožitky z nečekaných změn počasí, ekologie – to jsou některé z mnoha nenahraditelných aspektů moderní cyklistické dopravy.

Akci podpořil svou účastí mj. Ing. Jaroslav Martínek, cyklokoordinátor rozvoje cyklistické dopravy v ČR. Ing. Martínek se snaží, aby cyklopravu hrála v České republice větší roli, než hraje. Ceny do soutěže věnovaly společnosti Hervis sport, Omega sport centrum a GM5. Vernisáž výstavy v minigalerii Chodba a slavnostní předávání cen pak hudebně doprovodili studenti Katedry hudební výchovy PdF UP.

M. Hronová

(Další fotografie ze soutěže na <http://kolo.vemeste.cz/>)

Z JEDNÁNÍ AKADEMICKÉHO SENÁTU UP

■ **AS UP schválil návrh Rozdělení příspěvku na vzdělávací činnost v roce 2011 na centrální prostředky a na prostředky pro jednotlivé součásti UP.** Avizovaný snížený objem finančních prostředků pro rok 2011 se v rámci univerzity projeví rozdílně. Prof. Miroslav Mašláň, rektor UP však v průběhu AS UP uvedl, že přijatý návrh Rozdělení příspěvku by žádnou ze součástí UP neměl dostat do kritických finančních potíží. Schválený návrh Rozdělení příspěvku odpovídá přijaté Metodice dělení příspěvku a dotací ze státního rozpočtu na centrální prostředky a na prostředky pro jednotlivé součásti UP v roce 2011.

■ **AS UP vzal na vědomí informaci o olomouckém jednání ČKR, která se měla mj. věnovat návrhu věcného záměru zákona o vysokých školách** (o ČKR více viz str. 1). O návrhu věcného záměru zákona o vysokých školách by měla probíhat diskuse do konce června, poté je avizována příprava jeho paragrafovaného znění. Na program jednání vlády České republiky by se příslušný dokument měl dostat v listopadu 2011. Senátoři AS UP byly vyzváni k tomu, aby se k příslušnému dokumentu vyjádřili, případně jej připomínkovali.

■ **Informace o JVS UP** – JUDr. Michal Malacka, prorektor pro komunikaci a další vzdělávání UP informoval o svém jednání v akademických senátech jednotlivých fakult UP. Před fakultními senátory prezentoval podklady pro jednotný vizuální styl Univerzity Palackého. Obsahují nové logo UP, které by se mohlo stát součástí symboliky UP. Prezentované logo vychází z velké pečete Filozofické fakulty z roku 1630 a zobrazuje patronku filozofie sv. Kateřinu Alexandrijskou. Z osmi fakult UP vyjádřilo souhlas s pokračováním tvorby prezentované koncepce jednotného vizuálního stylu UP pět akademických senátů UP, dvě fakulty UP se prostřednictvím svých akademických senátů k tvorbě koncepce nevyjádřily, jedna fakulta pak s navrhovanou koncepcí vyjádřila nesouhlas. AS UP se příslušnou problematikou bude zabývat na svém příštím zasedání.

■ O činnosti svých úseků informovali členy Akademického senátu UP JUDr. Monika Horáková, prorektorka pro vnitřní organizaci a prof. Lubomír Dvořák, prorektor pro regionální rozvoj UP.

-map-

Projekt E-Bezpečí uzavřel I. etapu vzdělávání Policie ČR v oblasti rizikového chování na internetu

■ Projekt E-Bezpečí realizovaný Centrem prevence rizikové virtuální komunikace PdF uzavřel I. etapu vzdělávání policistů preventivně-informačních oddělení všech krajů v ČR. Za rok prošlo výcvikem v oblasti rizikového chování na internetu přes 450 policistů.

Výcvik byl zaměřen na fenomény spojené se zneužíváním osobních údajů a identit na internetu – zejména na kyberšikanu, sexting, kybergrooming, metody sociálního inženýrství, rizika sociálních sítí, ochrana osobních údajů, strategie prevence kriminality apod. Teoretický výklad byl doplněn o rozsáhlou kazuistiku případů z celé Evropy a také ČR, ke kterým došlo u dětí ve spojení s ICT.

Policisté byli rovněž seznámeni s psychologickými aspekty internetové manipulace, metodami phishingu, zevrubně se dozvěděli o základních rizicích sdílení informací v prostředí sociálních sítí – zejména na Facebooku.

Na projekt vzdělávání policistů navazují další národní a regionální projekty, získané týmem Centra PRVoK:

- A. E-Bezpečí pro Olomouc 2011 (projekt zaměřený na vzdělávání dětí přímo v Olomouci, dotovaný z městského programu prevence kriminality s příspěvkem MV ČR)
- B. E-Bezpečí pro Ostravu 2011 (projekt zaměřený na vzdělávání dětí i dospělých v Ostravě a okolí, dotovaný z městského programu prevence kriminality s příspěvkem MV ČR)
- C. E-Bezpečí – nebezpečí elektronické komunikace pro žáky i učitele, 2. etapa 2011 (projekt vzdělávání žáků na celém území ČR, dotovaný z programu prevence rizikového chování MŠ MT)
- D. Nebezpečné komunikační jevy pro učitele se zaměřením na kyberšikanu, kyberstalking, kybergrooming a další sociálně-patologické jevy (projekt vzdělávání učitelů na území Olomouckého kraje, dotovaný ESF OP VK a státním rozpočtem ČR)
- E. Inovace studijního předmětu Primární pedagogika 2 o aspekty nebezpečí virtuální komunikace na internetu (projekt vzdělávání studentů PdF, dotovaný FRVŠ)

Ilustrační foto: dr. Kamil Kopecký (vlevo) a dr. René Szotkowski (vpravo) přednášející pro policii Moravskoslezského kraje. Zdroj: Krajské ředitelství policie ČR Ostrava

- F. E-Synergie – vědeckovýzkumná síť pro rizika elektronické komunikace (projekt vzdělávání studentů a akademických pracovníků UP, dotovaný ESF OP VK a státním rozpočtem ČR)
- G. Online poradna Centra prevence rizikové virtuální komunikace (projekt online poradny propojené s intervencí viz www.napisnam.cz, dotováno z tzv. malých projektů SM Olomouc)

Projekt E-Bezpečí a navazující projekty Centra prevence rizikové komunikace představují funkční propojení teorie a praktické aplikace, jsou tedy důkazem toho, že Pedagogická fakulta UP dokáže velmi prakticky a kvalitně přenášet výsledky vědy a výzkumu do reality – každodenní školní praxe.

Více informací naleznete na www.e-bezpecni.cz či na stránkách Centra PRVoK (www.prvok.upol.cz).

Za projektové týmy
Centra prevence rizikové virtuální komunikace
dr. K. Kopecký, vedoucí projektu E-Bezpečí a Centra PRVoK

Letošní Přebor UP ve šplhu na laně trhal rekordy

■ Katedra sportu FTK UP a oddíl sportovní gymnastiky SK UP zorganizovaly v úterý 5. dubna pro budoucí učitele tělesné výchovy i studenty jiných oborů či fakult a zájemce z řad veřejnosti 7. ročník Přeboru univerzity ve šplhu na laně. Závod absolvoval 71 muž a 52 ženy.

Hlavní soutěž probíhala na čtyřmetrovém laně, kde padl rekord v ženské kategorii z roku 2007 (3,76), který vylepšily všechny dekorované studentky. Divácky přitažlivý byl zejména šplh na laně osmimetrovém.

V kategorii žen byly nejuspěšnější studentky FTK. V disciplíně 4 m volnou technikou zvítězila Monika Vrbičová v čase 3,51, druhá nejlepší byla Dominika Harásková (3,66) a jako třetí se umístila Pavlína Sopperová (3,75).

První tři místa obsadili také studenti olomoucké fakulty v kategorii mužů. Vítězem se stal Marcel Morbitzer v čase 3,98, druhá příčka patřila Filipu Válkovi (4,54), třetí Lukáši Dacíkovi (4,66).

„Open“ závod – 8 m bez přírazu – vyhrál student Gymnázia Petra Bezruče ve Frýdku–Místku Matouš Turek (7,72), druhá a třetí místo opět obsadili Marcel Morbitzer a Lukáš Dacík.

-sf, foto -mo-

EPI CENTER

■ Pod tímto názvem bude až do 30. června v Galerii sociální fotografie Katedry sociologie a andragogiky FF na tř. Svobody 26 otevřena výstava fotografií Jiřího Doležela (na snímku uprostřed), držitele loňské první ceny Czech Press Photo 2010 v kategorii Portrét. Autor, který se zaměřuje zejména na dokumentární fotografii, vydal knihy Epi Center (2007), knihu fotografií z humanitární mise ze zemětřesením postižených oblastí Pákistánu, a Romové ze Vsetína – fotopublikaci věnovanou osudům romských rodin nedobrovolně přesídlených v říjnu 2006 ze Vsetína na Jesenícko. Vernisáž výstavy proběhla 30. března za účasti prof. Jindřicha Štreita a prof. Dušana Šimka, vedoucího pořádatelů Katedry sociologie a andragogiky FF.

-red-, foto -mo-

Stručně

■ V Galerii U Mloka se 23. března konala beseda studentů a vyučujících sekce ukrajinistiky Katedry slavistiky FF UP s ukrajinským spisovatelem Stepanem Projukem (na snímku vpravo). Spisovatel se do čtenářského povědomí se dostal nejen svými básnickými sbírkami na počátku literární kariéry, ale i řadou kontroverzních románů. Olomoucké posluchače seznámil se svými nejnovějšími díly.

■ V Uměleckém centru UP se ve dnech 31. 3.–1. 4. sešli mladí historikové z celé ČR, aby v rámci celostátní studentské vědecké konference Historie 2010 poprvé prezentovali výsledky svých výzkumů odborné historické obci i širší veřejnosti. Letošní setkání připravila Katedra historie FF UP.

■ Vernisáž fotografické výstavy Cristóbal Medialdeyho byl 1. dubna v prostorách FF UP slavnostně zahájen tradiční Měsíc španělské kultury. Její příznivci se v tentýž den setkali také při příležitosti Akademické konference III Jornada de hispanistas en la Universidad Palacký de Olomouc. Měsíc španělské kultury končí 5. května.

■ V rámci studentské konference „Populární kultura: mezi Star Trekem, kritickou teorií a MTV“ uspořádal internetový časopis o kulturních studiích Konstrukt a občanské sdružení Konstrukt výstavu studentky Kateřiny Barabáňové – Maďarský deník. Vernisáž se konala 7. dubna na Katedře žurnalistiky.

-red-, foto -mo-

Ústav patologie a Laboratoř molekulární patologie LF UP a Laboratoř experimentální medicíny LF UP a FNOL pořádají v Regionálním centru Olomouc a na půdě Lékařské fakulty UP ve dnech **29. 4.–30. 4. 2011**

7. Symposium a workshop Molekulární patologie a Histo(cyto)chemie

96. Olomoucký meziregionální mezioborový diagnostický seminář Společnosti českých patologů a české sekce International Academy of Pathology

3. Mezinárodní konferenci histologických laborantů

V rámci setkání budou diskutována témata experimentální a klinické patologie. Účast přislíbili zahraniční a domácí hosté z prestižních pracovišť. Nosným tématem bude organizace tkáňových bank a principy kryokonzervace biologického materiálu. Blíží informace na www.lmp.upol.cz

Katedra rozvojových studií PŘF zve širokou veřejnost na historicky první **přenos prestižní konference TEDxRamallah na Univerzitě Palackého Je Palestina jen o konfliktu?**

Přijďte si poslechnout inspirující příběhy, které se nedostanou do hlavních zpráv. TEDxRamallah, probíhající souběžně v Betlémě, Bejrútu a Ammánu, je nezávislá konference s podtitulem "ideas worth spreading". Na přímý přenos v angličtině navazuje diskuze.

**Aula Přírodovědecké fakulty UP, 17. listopadu 12
16. dubna od 8.30 do 18.00 hod.**

Literárněvědná společnost, pobočka Olomouc, a Katedra bohemistiky FF UP zvou na přednášku
PhDr. Miloše Sládky

(Literární archiv Památníku národního písemnictví)

Děti a rodiče v pobělohorských kázáních

**Multimediální učebna Katedry bohemistiky FF
26. dubna v 18.30 hod.**

Přednáškový večer Spolku lékařů v Olomouci

Spolek lékařů v Olomouci a III. interní klinika FNOL a LF UP pořádají další z přednáškových večerů, tentokrát na téma **Osteologie** (koordinátoři prof. Vlastimil Ščudla, CSc., doc. Pavel Horák, CSc.). Z programu přednášek: *Mužská osteoporóza, Osteodenzitometrie – nové možnosti a limitace, Současné možnosti diagnostiky myelomové kostní choroby* a další. Koná se **ve středu 27. dubna od 16 hodin v prostorách Teoretických ústavů LF UP.**

Právnická fakulta UP, Centrum dalšího vzdělávání pořádá odborný seminář

Formy řešení úpadku dlužníka: konkurz, reorganizace a oddlužení

Vztah insolvenčního řízení k jiným formám řízení.
**6. května od 9.30 do 15.15 hod
budova Právnické fakulty A – sál ROTUNDA**

Přednáší: **Mgr. Jan Kozák**, soudce a místopředseda Krajského soudu v Brně. Cílem semináře je seznámit účastníky se základy a principy nové právní úpravy úpadkového práva v právním řádu ČR. Další informace na <http://cdv.upol.cz>.

Vino jako multikulturní fenomén

Pod tímto názvem pořádají Katedra romanistiky a Katedra aplikované ekonomie FF **ve dnech 28. a 29. dubna** mezinárodní interdisciplinární konferenci. Jejimi možnými tématy jsou: víno jako symbol, víno jako inspirace a zdroj kreativity, víno v literatuře, hudbě a výtvarném umění, víno ve filmu a divadle, víno jako zdroj radosti ze života i faktor zatracení, rituály a mytická místa spjatá s produkcí vína, harmonie chuti syru a vína, víno v lidové tvorbě, víno jako „chemický roztok“, faktory ovlivňující chuť a kvalitu vína, víno v pozadí obchodních jednání, víno v diplomacii a další. Výstupem z konference bude sborník s kódem ISBN. Bude přihlášen pro posouzení pro indexaci do ISI Web of Science.

Velikonoce v Guatemale

Reportáž z velikonočního týdne v bývalém hlavním městě Guatemaly nabízí výstava fotografií významného guatemalského fotografa Carlose Florese, která byla pod názvem „Velikonoce v La Antigua Guatemala“ zahájena 7. dubna v prostorách Děkanátu Filozofické fakulty UP. Vernisáž slavnostně zahájila Carla Maria Rodríguez Mancia, velvyslankyně Guatemalské republiky se sídlem ve Vídni (na snímku druhá zleva), která při příležitosti své návštěvy také seznámila posluchače romanistiky s některými aspekty své země, a Ludvík Hubený, honorární konzul Guatemalské republiky (uprostřed). Zahájení výstavy se zúčastnili také zástupci Filozofické a Cyrilometodějské teologické fakulty.

Velikonoční oslavy v bývalém hlavním městě Guatemale La Antigua (Staré město) patří podle prof. Pavla Štěpánka z Katedry dějin umění FF k nejbarvitějším tradicím v celé středoamerické zemi, bohaté na domácní předkolumbovské i novější zvyky, které se pozoruhodně mísí:

„Fotograf se soustředil na zachycení příprav i průběhu velikonočních obřadů v několika guatemalských městech, které probíhají ještě v rámci tradičních zvyků, které sem přinesli Španělé, i když dnes je ve Španělsku můžeme najít už snad jen v Seville nebo na pobřeží Středozemního moře. Zachytil jednotlivé výjevy nejrůznějšími pohledy, včetně leteckých.

Přípravy na Velikonoce začínají v Guatemale už po Popeleční středě zhotovováním rozměrných kobereců z barevných pilin a květů na ulicích, jimiž procesí procházejí. Říká se jim španělsky *velaciones*, protože vznikají převážně v noci (od slova *velar*, bdít). Musejí být totiž

hotovy v době od sedmi hodin na Zelený čtvrtek navečer do následujícího rána, na Velký pátek, kdy o šesté procesí vycházejí. Kromě květů se ve výzdobě uplatňuje i ovoce a zelenina, symbolizující zemi. Klece se zpěvnými ptáky pak jsou symbolem vzduchu. Vše je ozářeno svíčkami, ovzduší provoněno kadidlem a vůni palmových plodů *corozos*. Zkrátka řečeno, oslovují se všechny smysly.

V duchu španělské tradice se předvádějí výjevy z pašijí, např. Kristus s křížem, jemuž pomáhá Šimon Cyrenský, na rozměrných nosítkách, která zvládně jen větší počet silných mužů – může jich být až sedmdesát (říká se jim *kukurukové*), oblečených obvykle do kajčnických fialových hábitů. Procesí vedou píšťci a bubeníci, pak následuje kříž, setník s římskými vojáky, katy, korouhve a symboly Ježíše Krista. Nechybí ani menší nosítka se sochou Panny Marie Bolestné, kterou nesou ženy. O řádný průběh se starají bratrstva (*hermandes*), existující v Americe už od 16. století. Jednotlivé sochy, pečlivě opatrované bratrstvy, bývají opředeny různými pověstmi a legendami. Nošení soch se dědí z otce na syna a je chápáno jako čest, stejně tak jako zhotovování překrásných, pestrých kobereců se živými barevnými vzory.

Pro „střízlivou“ Evropu působí tyto velikonoční oslavy v Guatemale a jiných španělských zemích až pohádkově neskutečně a doufejme, že – ač v nich není podstata velikonočních oslav – nezmizí tradice tak snadno a budou obohacovat naše představy o tom, jak se v některých oblastech dokáží symbolicky přiblížit průběhu velikonoční Kristovy tragédie a vítězství nad smrtí.“

Výstava potrvá do 6. května.

-red-

VZPOMÍNKY

K nedožitým 80. narozeninám prof. MUDr. Jiřího Hřebička, CSc.

Čas je neúprosný. Nechce se mi věřit, že uběhlo už téměř osm let od chvíle, kdy jsem naposledy hovořil s profesorem Jiřím Hřebičkem. V té době byl vážně nemocen, ale věřil, stejně jako jeho přátelé a blízcí, že boj se zákeřnou nemocí vyhraje. Bohužel se tak nestalo. Osmdesáté narozeniny, které připadají na 16. dubna, zůstanou jen dnem pro vzpomínky.

Poznal jsem Jiřího Hřebička ještě jako student, kdy on jako mladý asistent Ústavu patologické fyziologie zdejší Lékařské fakulty vedl praktická cvičení. Sprátelili jsme se až později, kdy nás spojil společný zájem o výzkum funkcí centrálního nervového systému. Naše spolupráce však byla přerušena jeho nedobrovolným odchodem z LF UP v roce 1970. Odešel do NSP ve Šternberku, kde pracoval v biochemické laboratoři až do roku 1989. Rozpracoval zde a do praxe zavedl řadu moderních diagnostických metod, které přispívají k poznání molekulárních a biochemických mechanismů vzniku a rozvoje inzulínové rezistence, obezity a metabolického syndromu.

Je obdivuhodné, že ani vynucená dvacetiletá přestávka neovlivnila jeho zájem navázat na přerušené pedagogické a výzkumné aktivity na fakultě. Kromě intenzivní vědecko-výzkumné práce se Jiří Hřebíček věnoval výuce patologické fyziologie a podílel se na výchově studentů v rámci doktorského studijního programu. Při tom všem vykonával úspěšně funkci přednosty Ústavu patologické fyziologie LF UP.

Vážil jsem si jeho zásadovosti a snahy dobrat se pravdy i za cenu osobních ztrát. Fascinovala mne jeho neutuchající aktivita, činnost a zájem o vše nové v lékařských a biologických vědách. V diskusích, které jsme spolu často vedli, jsem obdivoval jeho schopnost jasně formulovat otázky a hledat na ně odpověď. Škoda, že v nich už nemůžeme pokračovat!

Prof. J. Petřek, CSc., LF UP

Od odpovědnost státu za škodu výzkumné organizací

Výzkumné výsledky mají sloužit obecnému prospěchu a jejich dotování z veřejných prostředků má být spravedlivé. V roce 2004 bylo v Česku úředně zavedeno hodnocení výzkumných organizací pro účely státních dotací výzkumu a vývoje, následně též inovací. Úřední povaha tohoto hodnocení vyplývá z toho, že metodiku hodnocení schvaluje vláda na návrh Rady pro výzkum, vývoj a inovace, která zároveň zajišťuje hodnocení a provozuje informační systém výzkumu, vývoje a inovací. Tato soustava patří mezi informační systémy veřejné správy. Součástí tohoto úředního systému je v českých vědeckých kruzích obecně známý veřejnoprávní rejstřík informací o výsledcích. (Srov. zákon o podpoře výzkumu a vývoje č. 130/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.)

Metodika hodnocení: odůvodněná kritika

Současné hodnocení je založeno na Metodice hodnocení výsledků výzkumných organizací a výsledků ukončených programů (platné pro léta 2010 a 2011), která byla schválena usnesením vlády; viz <http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=566918>. Blíží údaje o úřední metodice hodnocení čtenář nalezne na úředním portálu veřejné správy výzkumu, a to na adrese: <http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=18748>.

Vládním cílem, a to cílem bezesporu legitimním, bylo dosáhnout průhledného, přezkoumatelného a veřejně kontrolovatelného nakládání s veřejnými prostředky na výzkum, vývoj a inovace. Nicméně, české úřední hodnocení, bezprostředně spojené s poskytováním veřejné podpory formou dotací výzkumným organizacím, bylo od počátku metodologicky založeno na metrickém, zpětném a kvantitativním přístupu bez ohledu na oborové zvláštnosti, což všechno bylo a je důvodně odborně kritizováno. Různých způsobů hodnocení výzkumu přitom existuje ve světě celá řada.

Stav, který vládní metodika nepřímo nastavila, není povšechně dobrý. V praxi se můžeme setkávat s různými dotačními spekulacemi, které mohou volně přecházet až k dotačním podvodům nebo k nekalým konkurenčním výhodám. Tato situace nijak nepřispívá morálnímu rozvoji společnosti. Jistěže lze říci, že každá soustava, i ta dobře míněná, je potenciaálně kýmoli nehodným zneužitelná. Žádná soustava by ale v sobě neměla obsahovat prvky, které mohou ke zneužití výslovně pokoušet. Podrobnosti se zde ale nezaobírám, neboť jim věnuji obsáhlejší právní studii určenou pro vědecký tisk.

V září roku 2010 byla zveřejněna první prozatímní zpráva mezinárodního auditu výzkumu, vývoje a inovací v České republice; viz <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/ipn-pro-oblast-terciarniho-vzdelavani-vyzkumu-a-vyvoje/mezinarodni-audit-vedy-vyzkumu-a-inovaci/soubory-ke-stazeni>. Audit prováděla britská obchodní společnost Technopolis, Ltd.; viz http://www.technopolis-group.com/cms.cgi/site/group/uk_group/. První prozatímní auditorská zpráva obsahuje též srovnání s přístupem nizozemským, francouzským a britským a vyústí ve doporučení. První výsledky auditu jsou k českému úřednímu způsobu hodnocení výzkumných organizací jednoznačně kritické. Nutno dodat, že zásadně oprávněné.

Ponecháme-li stranou celkové metodologické pochyby o správnosti české vládní metodiky, ve světě neobvyklé a mezinárodně neuznávané, zůstane nám před očima mnoho konkrétních případů závažných pochybení, jichž se stát dopustil na úkor výzkumných organizací.

Samozřejmě nelze vyloučit statistickou pravděpodobnost chyb, s nimiž nutno počítat v každé soustavě, která obsahuje množství údajů. Konkrétní případy z praxe však usvědčují Radu pro výzkum, vývoj a inovace, v jejímž čele

podle zákona stojí předseda vlády, resp. její poradní a odborný orgán, Komise pro hodnocení výsledků výzkumných organizací a ukončených programů, ze závadných postupů. Mám tím na mysli případy, kdy došlo k porušení samotné vládní metodiky hodnocení.

Hodnocení výzkumných organizací, navíc s vazbou na veřejnou podporu, patří mezi posudkový výkon veřejné správy. Hodnocení se neodehrává v žádném právním vzduchoprázdnu, nýbrž v režimu českého právního řádu, a to se všemi právními následky pro stát i pro výzkumné organizace. Potíž spočívá v tom, že právním otázkám hodnocení výzkumu se u nás věnují právní laici. Není znám ani případ jediného právního vědce, který by se patřičného procesu účastnil, ačkoli hodnocení podléhá též výsledky z právní vědy.

Škoda způsobená nesprávným úředním postupem

Jeden z právních problémů, s nimiž se v praxi potýkáme, spočívá v nesprávném vyřazení určitého výzkumného výsledku z veřejnou podporou z veřejnoprávního a zároveň veřejného rejstříku informací o výsledcích. Jestliže došlo k tomuto závadnému činu, jedná se o nesprávný úřední postup státu. Rozvedme si to přesněji a podrobněji. Otázky výzkumu, vývoje a inovací vyžadují i jistou míru právní osvěty.

Nesprávné vyřazení konkrétního výsledku výzkumu s veřejnou podporou z rejstříku informací o výsledcích na základě vadného odborného posouzení definice datového prvku v určitém případě, tzn. například vadného posouzení výsledku jako „odborné knihy“, je vadným (nesprávným) posudkovým výkonem státní moci pravomocným a příslušným státním orgánem (§ 33 odst. 1 a § 35 odst. 2 písm. d) zák. o podpoře výzkumu a vývoje č. 130/2002 Sb.). Vyřazování výzkumných výsledků přitom provádí Rada pro výzkum, vývoj a inovace.

Konečným následkem na straně výzkumné organizace je poměrné snížení veřejné podpory výzkumné organizací, na níž výsledek vznikl a která údaj o něm předala zákonem stanoveným způsobem do rejstříku informací o výsledcích.

Snížení dotace následně stanoví poskytovatel veřejné podpory, např. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, přičemž poskytovatel veřejné podpory je povinen takto právně jednat (§ 14 odst. 5 zák. č. 130/2002 Sb.).

Z hlediska příslušnosti státního orgánu nutno vyjít z toho, že původcem nesprávného úředního postupu (vadného hodnocení) je Rada pro výzkum, vývoj a inovace jakožto provozovatel informačního systému veřejné správy, který nesprávně vyřadil předaný údaj. Vše následně,

tzn. návrh na snížení výdajů na výzkum, vývoj a inovace na následující pětileté období pro příslušného poskytovatele veřejné podpory, např. pro Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, v zákonem stanovené výši a následně rozhodnutí poskytovatele veřejné podpory o jejím snížení konkrétnímu příjemci je již plněním právních povinností stanovených § 14 odst. 5 zákona o podpoře výzkumu a vývoje. Kdo plní legální povinnosti, v právním smyslu neškodí. Naopak škodí ten, kdo stanovil vadný předpoklad pro plnění zákonných povinností.

Ze soukromoprávního škodního hlediska státu však nejsou tyto otázky až tolik významné, protože stát je právníkem osobou. Významná je pouze příslušnost určitého orgánu státní moci a samo pojetí škodní události. Jestliže by ale nebylo možno určit příslušný ústřední správní úřad, jednalo by za stát Ministerstvo financí (§ 6 odst. 3 níže cit. zák. č. 82/1998 Sb.). Určité pochyby totiž vznikají v právně otevřené otázce, zda je Rada pro výzkum, vývoj a inovace „ústředním“ orgánem. Nicméně, základní východisko spočívá v obecně uznávané právní zásadě neminem laedere, nikomu neškodit, jež patří mezi zásady spravedlnosti. Na uplatnění této zásady nutno bezpodmínečně trvat, neboť tato zásada patří mezi klíčové pilíře právního státu.

Nesprávné vyřazení výsledku výzkumné organizace (nesprávné hodnocení) je proto protiprávním jednáním státu, které naplňuje skutkovou podstatu deliktu škody nesprávným úředním postupem podle § 13 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů. Škůdcem je stát, poškozeným je výzkumná organizace.

Z právního hlediska se jedná o objektivní, přísnou, absolutní soukromoprávní odpovědnost škůdce bez ohledu na zavinění. Stát se své odpovědnosti za škodu nemůže nijak zprostit (§ 2 cit. zák. č. 82/1998 Sb.).

Způsobená škoda spočívá v ušlém zisku (příjmu) výzkumné organizace tvořeném tou poměrnou částí dotace ze státního rozpočtu, o níž byla výzkumná organizace nesprávným úředním postupem připravena a kterou by jinak byla bývala získala podle zákona o podpoře výzkumu a vývoje, jestliže by k nesprávnému úřednímu postupu Rady pro výzkum, vývoj a inovace nedošlo.

Právní ochrana

Předá-li výzkumná organizace řádně a včas správné údaje požadované zákonem o podpoře výzkumu a vývoje, které mají vliv na poskytnutí dotace na výzkum ze státního rozpočtu, platí právní ochrana výzkumné organizace, založená na jejím oprávněném očekávání předvídatelného následku předání údaje, jímž je poskytnutí dotace v odpovídající výši.

Nárok na náhradu škody výzkumná organizace uplatňuje u Rady pro výzkum, vývoj a inovace jako ústředního správního úřadu odpovědného za výzkum a vývoj v posudkové oblasti (viz výše i s jistou veřejnoprávní pochybností o příslušnosti). Předchozí uplatnění nároku na náhradu škody podle cit. zák. č. 82/1998 Sb. je totiž podmínkou pro případné uplatnění nároku na náhradu škody u soudu.

Grantová agentura České republiky vyhlásila

veřejnou soutěž

ve výzkumu, vývoji a inovacích na podporu excelence grantových projektů v základním výzkumu na rok 2012

v následujících oborech: a) lékařské a biologické vědy, b) společenské a humanitní vědy, c) technické vědy, d) vědy o neživé přírodě, e) zemědělské a biologicko-environmentální vědy. Předpokládaná doba trvání (řešení) projektů na podporu excelence v základním výzkumu je sedm kalendářních roků.

Uzávěrka přijímání návrhů projektů je 9. 5. 2011.

Hodnotící lhůta začíná dnem 10. května a končí dnem 3. listopadu.

Předpokládaná doba zahájení řešení projektů (poskytování podpory) je **od 1. 1. 2012.**

Více informací na stránkách Grantové agentury ČR <http://marmolata.gacr.cz/> nebo na www.vyzkum.cz.

Dokončení na str. 6

Pokud by výši náhrady škody bylo možno zjistit jen s nepoměrnými obtížemi anebo by ji nebylo možno zjistit vůbec, což je skutkový stav, který sám o sobě podléhá dokazování, určí tuto výši soud arbitrárně, tzn. podle vlastní úvahy (§ 136 o. s. ř.). Soud přitom přihlédně k provedeným důkazům.

Náhrada škody a odpovědnost úředníků a funkcionářů

Jestliže stát nahradil škodu výzkumné organizací, kterou jí způsobil nesprávným úředním postupem, může požadovat regresní úhradu od těch členů Rady pro výzkum, vývoj a inovace nebo od těch členů jejich odborných a poradních orgánů, zejména od členů Komise pro hodnocení výsledků výzkumných organizací a ukončených programů, kteří se podíleli na nesprávném úředním postupu, jenž zavinili, pokud byli k úřednímu postupu (hodnocení) oprávněni.

Jelikož členství v uvedených orgánech nezakládá pracovněprávní vztah ke státu (§ 35 odst. 6 nebo 8 cit. zák. č. 130/2002 Sb.), řídí se výše regresní úhrady cit. zák. č. 82/1998 Sb., (§ 17 odst. 4). Pro případ pouze nedbalostního způsobení škody je výše regresní úhrady omezena tak, že činí nejvýše 5 000 Kč, což se však jeví jako málo se zřetelem na zaviněné škodní následky, jež mohou být značné. U úmyslného způsobení škody platí regresní úhrada v plné škodní výši. Dodejme jen, že zmiňované omezení výše regresní úhrady se týká příslušné, tzn. každé jednotlivé, škodní události.

Stát „může“ požadovat regresní úhradu po úředníkově nebo funkcionáři, aniž by byl povinen takto jednat. Víme však, že za určitých okolností se ze slova „může“ právně stává „musí“. Mám tím na mysli zejména požadavek právně rovného zacházení ve srovnatelných regresních věcech. Svou roli přitom může sehrát i upřednostnění některé obecně uznávané právní zásady, kupříkladu zásady péče řádného hospodáře nebo zásady prevence, a to před ochranou toho, kdo sám poškodil stát, čímž způsobil následek u třetího, tj. u výzkumné organizace. Mohlo by se přitom jednat i o takový následek, který by snížil důvěryhodnost hodnotícího a dotačního systému v očích veřejnosti.

Uplatňování regresních úhrad po úřednících nebo funkcionářích má působit i jako generální prevence. Obecně žádoucím stavem je, aby si úředníci i funkcionáři dostatečně uvědomili svou osobní odpovědnost za vadnou práci při výkonu veřejné moci nad ostatními. Třeba mít na paměti, že funkcionáři dobrovolně stáli o výkon veřejného úřadu. Musí proto unést i právní následky s tím spojené, stejně jako i kritické hodnocení ze strany veřejnosti.

Sjednání soukromého pojištění odpovědnosti člena příslušného orgánu za škodu, a to i ve spojení s členskými regresními úhradami, je možné. Na podstatě věci to ale nic nemění.

Škoda způsobená nezákonným dotačním rozhodnutím

Vedle naznačeného škodního skutku způsobeného nesprávným úředním postupem lze právně uvažovat též o tom, zda by byla naplněna i jiná skutková podstata škodního deliktu; totiž škoda způsobená nezákonným dotačním rozhodnutím poskytovatele veřejné podpory, např. Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, která by spočívala v ušlém zisku (prospěchu) výzkumné organizace (§ 7 zák. č. 82/1998 Sb.). Nezákonnost rozhodnutí by spočívala v neoprávněném snížení dotace. Nezákonné dotační rozhodnutí by však muselo být zrušeno nebo změněno. V tomto pohledu se otevírá právní cesta i pro soudní přezkum rozhodování o dotacích, a to alespoň z hlediska práva výzkumné organizace na spravedlivý proces.

Prof. I. Telec, CSc., vedoucí Katedry občanského práva a pracovního práva PF UP

Rekreologie v praxi aneb I děti mohou natočit film

V sobotu druhého dubna měl v Kulturním domě v Lichnově premiéru snímek *Nová dobrodružství Malého prince*. Pod vedením Jiřího Matúše, studenta oboru Rekreologie Fakulty tělesné kultury UP, jej natočili *Tojstoráci*, nadšené děti místní neziskové organizace se stejnojmenným názvem. Když takto velkolepě oslavilo toto volnočasové centrum svou čtyřletou tradici, zeptali jsme se jeho vedoucích:

Jak film vznikl a co společného s ním má obor Rekreologie?

Úvodem bych rád zmínil, že před tím, než bylo v Lichnově založeno volnočasové centrum *Tojstoráci*, neměly zde místní děti téměř žádné možnosti jak trávit volné chvíle. Nyní jsme oslavili čtyřletí, které ukázalo, že mnohé je možné i v Lichnově na Novojičínsku. Zdejšími dětem dnes centrum slouží podobně jako leckterý městský dům dětí a mládeže. Název centra je odvozen od animovaného filmu *Toy story – příběh hraček*. Tento film je zábavný, dobrodružný, akční: stejně jako naše centrum.

Už první myšlenky na oslavy mířily k programu složenému z prvků videa a živých vystoupení. Narozinenový kulturní program, tzv. *TojOslavy*, jsou každoročním stěžejním programem. A jestliže v prvním, druhém a třetím roce bavily děti parodií *Televizních novin*, parodií na *Magazín vikend* a parodií na *Superstar*, tak letos se pustily do tvorby vlastního filmu. Dohodli jsme se, že čtyřleté výročí vzniku centra oslavíme ve velkém stylu. A tak se stalo, že výsledná podoba oslav spočívala nakonec nejen ve větší předtočené části, ale i v šesti scénách, které se v průběhu premiéry odehrály přímo před zraky diváků. Celý program byl založen na tradičních hraných scénách a na tanečních vystoupeních. Hlavní roli, *Malého prince*, si zahrálo každé z šestnácti účinkujících dětí. Film *Nová dobrodružství Malého prince*, jenž našel inspiraci v *Exupéryho knize Malý princ*, se tedy dotáčil na místě. Z celého programu vznikne DVD.

A co má film společného s Rekreologií? Asi to, že jsem se o tomto oboru na UP dozvěděl až v době, když už jsem vedl neziskovku v Lichnově. Učil jsem se vše tzv. za pochodu a díky studiu Rekreologie jsem získal obrovské množství praktických rad a informací, jak to v „branži“ chodí. V rámci studia probíráme např. management, public relations, fundraising i zážitkovou pedagogiku se všemi jejími součástmi. Obrovskou zkušeností v tomto směru pak pro mne byl i letní zážitkový kurz v Lipnici.

Pro ty, kteří film neviděli: O čem děti z Lichnova hrály?

Jejich *Malý princ* se potkává s vlastním osudem, který mu umožňuje projít si světem od samého začátku. Zažije velký třesk, pravěk, dobu ledovou i např. vzestup Egypta. Velmi často však osud nestojí na jeho straně, a musí tak bojovat o svůj vlastní život.

Chtěl bych však říci, že stěžejní pro nás všechny nebyl až tak výsledek této práce, ale spíše cesta, která k němu vedla. Za prací místních dětí je totiž půl roku dřiny. Vymyslet přípravy tak, aby kombinovaly úspěch projektu s rodinnými a školními povinnostmi a ještě s ohledem na jejich další zájmy a zdravotní stav, nebylo vůbec snadné. Snažíme se totiž zapojovat děti úplně do všeho. Chceme, aby se naučily vše, co se vznikem filmu souvisí, a tak je v rámci možností zapojujeme do vymýšlení, propagace, technických souvislostí s filmem, příprav kostýmů i rekvizit. Učíme je práce před kamerou i za kamerou, s mikrofonem i např. pohybu na podiu. Je to pro ně neuvěřitelná škola života, která vyvrcholí potleskem ve stoje.

Ve spolupráci s J. Matúšem připravila M. Hronová foto ze slavnostní premiéry D. Panák

Majáles Univerzity Palackého 2011 vyhlašuje fotografickou soutěž pro studenty

Retro v Olomouci

Soutěžní příspěvky zasílejte do 27. 4. 2011 na retromajales@gmail.com.
Blíže informace o podmínkách soutěže na www.majales.upol.cz

Slibovat podle zákona?

Do pohybu se dal opět proces směřující k novému vysokoškolskému zákonu. Ponechám teď stranou nejvíce diskutované otázky správních rad, rámcových smluv a dalších zásadních věcí a zkusím se zamyslet nad jednou „drobností“, která mi ale zatím v zákonu chybí. Na konci studia, pokud to má být se vším všudy, je promoce. Staletá tradice je dodnes vzácnou příležitostí, kdy v uspěchané době spolu ještě chvíli posedí dosavadní spolužáci, rektor i děkani a širší rodiny se po čase zase sejdou. Když se to Jeho Magnificenci povědí, tak i nějaká maminka či babička vytáhne kapesník, když zazní, že všichni víme, že je to v neposlední řadě právě díky ní a její podpoře, že její potomek dostoupal až sem. Ten pak s prsty na žezle pronese své „slibují“, a protože tím „splnil všechny podmínky“, promotor jej prohlásí absolventem.

Opravdu? Podle současného vysokoškolského zákona se ale student stává absolventem od chvíle, kdy složí státní závěrečnou zkoušku. Ve skutečnosti tak sedí v talárech již plnoprávní absolventi a nějaké slibování tu fakticky nehraje žádnou roli. Řečeno velmi syrově, prohlášení promotora je tedy jen takové divadýlko pro absolventy a jejich rodiny a celá promoce by se dala věrohodněji pojímat jako jakási good-bye party, již by na závěr místo Gaudeamus igitur mohl slušet klidně třeba Valčík na rozloučenou. Prostě jsme se tu tak ještě pozdravili – a sbohem.

Myslím, že toto by ale bylo škoda. Pokud naše univerzitní tradice za něco stojí, pak promoce patří k těm nejvzácnějším. Dívat se do rozzářených očí čerstvých absolventů, se kterými jsme se donedávna potýkali u zkoušek či seminářů, přát jim po jejich zasloužených

vítězstvích štěstí do dalšího života, patří k těm nejpříjemnějším chvílím proděkanování. Váha toho okamžiku je umocněna i slibem, kterým se absolvent zavazuje nikdy se neznepronevřit ideálům humanity a demokracie. Není na škodu připomínat si, že jakkoliv může vzdělání pro jednotlivce znamenat užitek a moc, nikdy by to nemělo být zneužito proti těmto základním hodnotám. Kdyby ale podle současného zákona absolvent u žezla řekl rektorovi „tůdle“, tak jako tak bude plnoprávným absolventem. Zákon sice dopřává univerzitě „akademické právo“ používat insignie a konat akademické obřady, ty však fakticky nakonec zůstávají jen tím divadýlkem.

Osobně si myslím, že zákon a tradice by tu měly být uvedeny v soulad. Tuto tradici považují za natolik cennou, že bych raději upravoval zákon. Šlo by to jednoduše – doplnit, že studium se řádně ukončuje státní závěrečnou zkouškou a složením slibu. Jeho konkrétní znění by mohlo být na každé škole. Pokud by jeho obsahem mělo být nezpronevření se humanitě a demokracii, tak jako na naší univerzitě, tím lépe. Těžko si představit školu, které by toto mohlo být na obtíž a netřeba se přesouvat příliš daleko do minulosti pro ověření, že to není zas tak samozřejmé. Nehrozila by ani diskriminace těch, kteří k promoci jít nechtějí nebo ji nestihnou. Klidně by mohli podepsat slib někde na děkanátě, popadnout diplom a utíkat do světa za jedinečnou příležitostí, která nepočká... Ti ostatní by své studium dokončili slibem v akademické komunitě, s rektorem i spolužáky v talárech a také s maminkou, která možná vytáhne ten kapesník.

Prof. T. Opatrný, proděkan PřF

Dokončení ze str. 1

Odstartovala výstavba...

Izraele. Vedle nich se na Univerzitu Palackého vrátí také několik českých vědeckých pracovníků, kteří poslední roky získávali zkušenost v předních zahraničních laboratořích, např. v Německu a Rakousku.

Nejnovější vědecké výsledky centra potvrzují jeho ambice stát se špičkovým pracovištěm mezinárodního významu v oblasti aplikovaného nanotechnologického a optického výzkumu. Značnou mediální pozornost vzbudil podíl olomouckých vědců na vývoji nových derivátů grafenu, které představují dosud nejetnější

Centrum regionu Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum (C. R. Haná): předání objektů k výzkumu se uskuteční koncem roku 2012

Realizace projektu C. R. Haná odstartovala přesně před rokem, 8. dubna 2010. Ředitelem centra se stal prof. Ivo Frébort. Během uplynulého roku byly na stávajících pracovištích Přírodovědecké fakulty UP a partnerských institucí (Ústavu experimentální botaniky AV ČR a Výzkumného ústavu rostlinné výroby) zahájeny klíčové vědecké aktivity centra. Tyto aktivity zahrnují celou škálu oblastí intenzivního výzkumu, zejména v oblasti proteinové biotechnologie, rostlinné biotechnologie, chemické biologie a genetiky.

Vybudování infrastruktury projektu C. R. Haná zahrnuje stavbu čtyř objektů o celkové užitkové ploše přes 7 tisíc m². Novostavby budou sloužit pro Technologické centrum, Centrum molekulární biologie a genetiky, Centrum strukturní a funkční genomiky rostlin a Centrum aplikovaného zemědělského výzkumu. Celková dotace projektu dosáhne na 832 mil. Kč, samotná stavba včetně unikátních technologií představuje investici přes 500 mil. Kč a přístrojové vybavení asi 150 mil. Kč.

V současné době se na výzkumu centra podílí více než 70 vědců. Jedním z nich je vědecký ředitel Centra, doc. Jaroslav Doležal, špičkový odborník v oblasti rostlinné genomiky a cytogenetiky. Dalšího špičkového vědce se podařilo získat ze zahraničí, z univerzity v Bonnu: je jím prof. Jozef Šamaj, odborník v oblasti buněčné biologie a cytoskeletu. Klíčovým vědcem centra je také rostlinný

vyvinuté izolanty. Vysoké mezinárodní uznání znamená také čerstvé přijetí RCPTM za řádného člena mezinárodní kolaborace Pierre Auger, která za přispění olomouckých vědců v argentinské pampě postavila a provozuje největší pozemskou astronomickou observatoř zaměřenou na zkoumání původu částic kosmického záření s extrémními energiemi. Z výsledků, který skýtají největší aplikační potenciál, je to vývoj patentované technologie antibakteriální úpravy povrchů pomocí nanočástic stříbra s možností využití v oblasti medicíny a desinfekčních technologií.

fyzilog prof. Miroslav Strnad, kterému se daří aplikovat výsledky svého výzkumu rostlinných růstových regulátorů ve spolupráci s komerční sférou.

K cílům projektu patří poskytování dosažených výsledků formou licencí komerčním subjektům regionu i mimo region za účelem posílení jejich ekonomické zdatnosti. Jde např. o nové látky podporující růst rostlin a nové odrůdy zemědělských plodin, které disponují vysokou odolností vůči stresovým a patologickým vlivům. Rozbíhá se spolupráce s významnými společnostmi, které dávají projektu perspektivu přesáhnuvší svými produkty rámeček regionu i celé České republiky.

S využitím tiskových zpráv L. Skácelíková
foto M. Otava

Rektor Univerzity Palackého v Olomouci vyhláší

výběrové řízení

na obsazení funkce kvestora/kvestory UP

Požadované vzdělání: vysokoškolské
Předpoklady: nejméně 10 let praxe v oblasti řízení hospodaření; zkušenosti s finančním řízením rozsáhlé organizace; praxe ve vysokých vedoucích funkcích alespoň 5 let; organizační, řídicí a komunikativní schopnosti; schopnost rychlého analytického myšlení, preciznost, pečlivost, kreativita, zodpovědnost a samostatnost; znalost problematiky ekonomických informačních systémů; znalost systému řízení a financování veřejných vysokých škol je výhodou; schopnost systémové koordinace práce složitých organizačních celků a schopnost samostatného tvůrčího řešení problémů; dobrá znalost práce s informačními a komunikačními technologiemi; angličtina na velmi dobré úrovni, slovem i písmem; občanská a morální bezúhonnost; předpoklady pro výkon funkce dle zákona č. 451/1991 Sb.
Nabízíme: práci v akademickém prostředí; velmi dobré finanční ohodnocení.

Příhlašky musejí obsahovat: strukturovaný profesní životopis s přehledem dosavadní praxe; ověřené kopie dokladů o nejvyšším dosaženém vzdělání; výpis z rejstříku trestů; osvědčení podle zákona č. 451/1991 Sb.; čestné prohlášení ve smyslu § 4 zákona 451/1991 Sb.; stručnou koncepční představu o řízení hospodaření a vnitřní správy vysoké školy (v rozsahu cca 2 stran formátu A4).

Předpokládaný nástup: 1. července 2011

Písemné nabídky se zdůvodněním zájmu o tuto práci zasílejte **do 20. května 2011** na adresu: Rektorát Univerzity Palackého v Olomouci, personální oddělení, Křížkovského 8, 771 47 Olomouc. Případné další informace podá: PhDr. Rostislav Hladký, tel. 585 631 009, kancler@upol.cz, Jitka Barmetová, tel. 585 631 031, jitka.barmetova@upol.cz.

Děkan Fakulty tělesné kultury UP v Olomouci vypisuje výběrové řízení

pro FTK UP pro Institut aktivního životního stylu na obsazení dvou pracovních pozic akademických pracovníků – **odborný vědecko-pedagogický pracovník v rozsahu úvazku 0,10** fondu pracovní doby.

Kvalifikační požadavky: Ukončené VŠ vzdělání Mgr. studijního programu příslušného směru; jazykové předpoklady (AJ); předpoklady k vědecko-výzkumné a pedagogické činnosti; praxe a zkušenosti s vytvářením a realizací projektů; samostatnost a morální bezúhonnost.

Předpokládaný nástup: dle dohody.

Písemnou přihlášku, doloženou strukturovaným životopisem a přehledem dosavadní odborné praxe včetně kopií dokladů o vzdělání a seznamu publikační činnosti zašlete na personální oddělení FTK UP, třída Míru č.115, 771 11 Olomouc, e-mail: vera.holubova@upol.cz, a kopii na zbynek.svozil@upol.cz. Kontaktní osoba: Věra Holubová, personální ref. FTK UP, tel. 585 636 032, e-mail vera.holubova@upol.cz.
Příjem přihlášek do: 3. května 2011.

Katedra antropologie a zdravotvědy PdF a Odbor školství KÚ pořádají odborně-metodický seminář

7 A – 7x o alergii a astmatu pro školu

Cílem semináře je zvýšení odborné kvalifikace pedagogických pracovníků v problematice alergických onemocnění, naučit pedagogy řešit život ohrožující situace související s alergií a astmatem, poskytnout účastníkům metodické materiály a představit další pomůcky pro danou oblast.

Aula Pedagogické fakulty UP, Žižkovo nám. 5
4. května od 9 do 15. 30 hod.

Provozní doba menzy před Velikonocemi

V pátek 22. 4. bude menza na tř. 17. listopadu i v Neředíně včetně bufetů otevřeny pouze do 14.30 hod., objednávky na minutková jídla je nutno uskutečnit do 14.00 hod. Výdejna RUP a Holice budou otevřeny do 13.30, objednávky na minutková jídla je nutno uskutečnit do 13.00 hod.

Radou," objasnil stanovisko ČR prof. Petr Fiala na názorném příkladu. ČR proto žádá, aby byly prostředky institucionální podpory nejprve rozděleny podle výkonu, a teprve potom byly dofinancovány výzkumné záměry. Druhou navrhovanou variantou je opačný postup, podle něž by se nejdříve zaplatily výzkumné záměry, a následně byla rozdělena institucionální podpora. „Varianta, že se výzkumné záměry sice zaplatí, ale institucionální podpora se podle nějakých záhadných parametrů těm institucím, které je mají, krátí, je podle nás nepřijatelná. Dokonce se domníváme, že tato varianta je v rozporu se zákonem č. 130,“ dodal prof. Petr Fiala.

Další požadavek, který rektori na svém jednání formulovali, směřoval k vládě a týkal se rozpočtu MŠMT pro vysoké školy v roce 2012. ČR ve svém usnesení žádá, aby rozpočet MŠMT pro vysoké školy v roce 2012 dosáhl alespoň výše roku 2010 a v následujících letech přiměřeně narůstal. Jak připomněl rektor ČVUT prof. Václav Havlíček, už pro letošní rok byl rozpočet vysokých škol snížen o 2,3 miliardy korun, tzn. o 10 %, a přestože se při posledním čtení rozpočtu podařilo zpátky vrátit jednu miliardu, deficit 1,3 miliardy pro letošní rok trvá. „Chceme věřit tomu, že naše požadavky budou splněny, protože pan premiér nás opakovaně ubezpečil, že vzdělávání, a zejména vysokoškolské vzdělávání, patří mezi jeho hlavní priority. Podmiňuje ovšem podporu aktivní participací jednotlivých vysokých škol na reformě terciárního vzdělávání. My se tedy budeme snažit podporovat všechny rozumné proreformní kroky a očekáváme, že pan premiér bude vstřícný v oblasti financování vysokých škol,“ doplnil k otázce reálného splnění požadavku ČR prof. Václav Havlíček.

ČR dále ocenila zřízení pracovní skupiny k věcnému záměru zákona o vysokých školách, ve které má své zastupce. Jejich počet by však měl být podle názorů rektorů rozšířen, především s ohledem na různost jednotlivých typů českých vysokých škol. Podle slov prof. Vladimíra Večerka, rektora Veterinární a farmaceutické univerzity Brno, bude věčný záměr v součinnosti této skupiny a ministerstva teprve upřesňován na základě průběžných připomínek ze strany vysokých škol. Jak však zdůraznil prof. Havlíček, od okamžiku předložení návrhu uplynula příliš krátká doba na to, aby mohl být důkladněji diskutován se širokou akademickou obcí. Podle informací členů ČR i přesto už nyní zaslaly některé vysoké školy řadu svých připomínek k věcnému záměru zákona.

Plénium ČR se dále věnovalo problematice čerpání prostředků z Operačních programů EU. V této souvislosti žádá MŠMT, aby dodrželo jeho dynamiku a urychlilo vyjednávání zejména tzv. velkých projektů OP. Zároveň ČR nesouhlasí s krácením rozpočtů projektů OP VaVpI v průběhu jejich řešení.

V průběhu olomouckého jednání Pléna ČR ustavila komora soukromých vysokých škol vlastní odborné fórum, které by mělo být platformou pro vyjadřování stanovisek k připravovaným legislativním změnám.

Plénium také vyjádřilo solidaritu Sofijské univerzity sv. Klimenta Ochridského, považované za nejvýznamnější bulharskou vysokou školu, „kterou razantní krácení veřejné podpory a hrubá ingerence do majetkové autonomie donutily symbolicky zastavit činnost. ČR považuje tuto politováníhodnou situaci za varování před počeňováním dostatečného veřejného financování vysokých škol a jejich autonomie.“

Ze zasedání ČR v Olomouci vyrobilo Oddělení audiovizuálních služeb UP ve spolupráci se studenty Katedry žurnalistiky FF krátkou videoreportáž. Najdete ji na www.zurnal.upol.cz.

(Informace také na <http://crc.muni.cz/>)

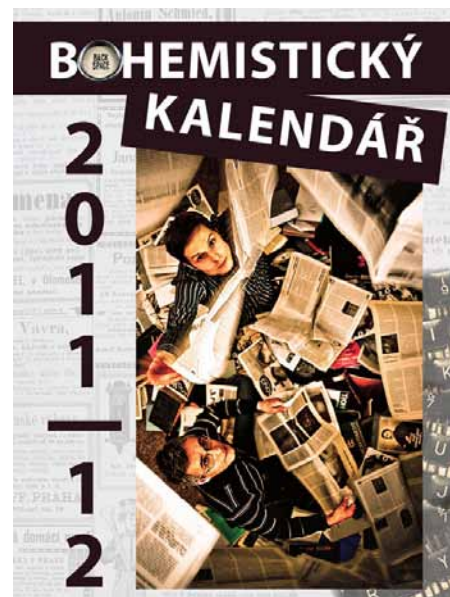
-mav-, foto na str. 1 M. Otava

Katedra bohemistiky protestuje proti podfinancování vysokých škol vlastním kalendářem

Katedra bohemistiky FF UP vydala svůj vlastní nástěnný kalendář. Originální fotografie na každý měsíc nezachycují sličné modelky, ale akademické pracovníky – členy katedry v netradičních, avšak pro ně typických situacích. Najdeme tu máchovského poutníka, hráče, který hraje šachy sám se sebou, rybníka lovícího podběrákem knihy či akademika dovádějícího o přestávce ve své pracovním s tenisovou pálkou a mandarinkou. „Úmyslně jsme se soustředili jen na bohemisty – muže. Vždyť 90 % našich posluchačů tvoří studentky, a této kupní síle prostě vycházíme maximálně vstříc,“ prozradila jedna z autorek projektu Lenka Pořízková. Podle ní se nápad na kalendář zrodil ve chvíli, kdy s podobnou aktivitou vyrukovaly hráčky volejbalového týmu Univerzity Palackého a nafotily kalendář aktů na podporu hemato-onkologického oddělení Fakultní nemocnice. Také bohemistický kalendář je zamýšlen jako charitativní podpora, ovšem poněkud netypická. Výtěžek z prodeje bude věnován Katedře bohemistiky jako příspěvek na její běžný provoz. Au-

toři projektu chtějí tímto svérázným způsobem poukázat na kritickou situaci ve financování vysokého školství ze strany státu, která vede mj. k tomu, že řada kateder nezvládne finančně pokrýt ani výuku povinných předmětů. „Některí kolegové učí za směšné tarifní platy, hluboko pod celostátním průměrem a hluboko pod nástupním platem středoškolského učitele. Odměny a osobní ohodnocení prakticky neznají. Mladí perspektivní pracovníci zvažují odchod do komerční sféry, nebo už dokonce odcházejí. Kdo chce žít trochu důstojněji, musí si hledat vedlejší

zaměstnání. To má samozřejmě neblahý vliv na kvalitu výuky i motivaci samotných pedagogů věnovat se plně svému oboru. Tím nemám na mysli jen Katedru bohemistiky, ale české vysoké školství jako takové,“ vysvětluje Lenka Pořízková. Její kolegyně a druhá z autorek projektu Zuzana Zemanová prozradí, že kalendář je jen první z celé řady aktivit: „Připravujeme také samolepky a kapesní kalendáře s portréty některých vyučujících a mottom: Adaptujte si svého pedagoga!“

Kalendář byl slavnostně pokřtěn 29. března v S-klubu na každoročním bohemistickém večírku. Křest i celý večírek proběhl v duchu dekadence a revolty – ohněm a vodou a za účasti tří „anarchistických“ sudíček (viz snímek), přítomni byli také autoři fotografií a grafického ztvárnění – studenti Filip Macháček a Michaela Samková.

-lp-, foto archiv katedry

Přírodovědecká fakulta má vlastní blahopřání i pro letošní Velikonoce

Vítězkou soutěže o nejlepší návrh s tématem Velikonoční přání, kterou vyhlásil děkan Přírodovědecké fakulty UP v únoru tohoto roku, se stala Bc. Marie Tomšičková, studentka prvního ročníku navazujícího magisterského studia na PiF. Její návrh se stane letošním oficiálním velikonočním přáním Přírodovědecké fakulty. Autorka obdrží finanční odměnu ve výši 3 000 Kč a poukážku na třídní pobyt pro dvě osoby ve fakulturní rekreačním zařízení v Karlově.

Komise ve složení prof. Ševčík, doc. Smolová, prof. Daníel, prof. Dušek, prof. Opatrný, dr. Jukl, Mgr. Petrželová a Ing. Zlámalová, vybírala ze 13 soutěžních návrhů, které

zaslalo celkem osm soutěžících. Všem souzícím děkujeme za jejich návrhy a těšíme se na další v rámci soutěže o nejlepší narozeninové přání, která bude vyhlášena v průběhu letních prázdnin.
Ing. D. Zlámalová

Upozornění redakce

Upozorňujeme čtenáře i autory, že vzhledem k termínu letošních Velikonoc **Žurnál UP v týdnu od 25. dubna do 1. května nevychází**. Příští dvě čísla tedy vyjdou 22. dubna (č. 24) a pak až 6. května (č. 25).

Děkujeme za pochopení.

